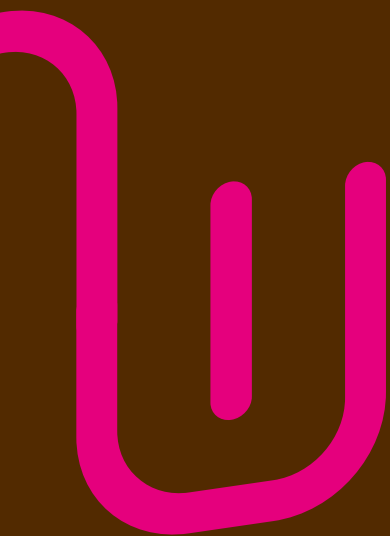

jaar 10 verslag

jongerenwelzijn
JONG LEVEN RICHTING GEVEN

jaar 10 verslag

VOORWOORD P6
ONZE JONGEREN P8
ONZE HULP- EN
DIENTVERLENING P20
IN DE KIJKER P28
PERSONEEL P34
ORGANISATIE P42
FINANCIEN P48

Beste lezer,

Het jaarverslag van Jongerenwelzijn voor het werkjaar 2010 ligt voor u. Naar goede gewoonte geven we u, naast een rist cijfers en gebeurtenissen, ook het achterliggende verhaal mee.

We brengen u op de hoogte van zowel de vooruitgang die we boeken als de uitdagingen en moeilijkheden die ons pad kruisten. Veel meer dan door beleidsthema's (verbonden met de uitvoering van de beleidsnota en onze beheersovereenkomst) wordt het agentschap gekenmerkt door de directe hulpverlening aan de jongeren en hun families.

Jongerenwelzijn investeert het overgrote deel van zijn mensen en middelen in de directe en dagelijkse begeleiding van jongeren en in hun zoektocht naar meer houvast of een beter perspectief. Want voor ons blijft het welzijn van de mens, meer bepaald de jongere, de voornaamste drijfveer. In de hulpverleningstrajecten van jongeren in een problematische leefsituatie en de opvang door de opvoeders en leerkrachten in de gemeenschapsinstellingen schuilen vaak verborgen verhalen van zowel succes en vreugde als wanhoop en ontgoocheling.

Het beantwoorden van de hulpvraag van een jongere is onmogelijk zonder de betrokkenheid van vele actoren in het Vlaamse hulpverleningslandschap. Het verheugt me dan ook dat de dialoog en de samenwerkingsverbanden tussen en binnen de sectoren intenser en steviger worden en dat we kunnen steunen op een uitstekend partnerschap met onze private initiatiefnemers.

Veel leesplezier!

Stefaan Van Mulders
Administrateur-generaal

H1 onze jongeren

doe gewoon

in de taal van de klant / rechte door en
planmatig werken / loslaten van eigen,
persoonlijke overtuigingen en normen

h 1 onze jongeren

Wat Jongerenwelzijn doet

Jongerenwelzijn staat op jaarbasis in voor de hulp- en dienstverle-
ning aan meer dan 26 000 kinderen en jongeren. Vertrekpunt is onze
visie dat in een evoluerend Vlaanderen elke jongere het recht heeft
om zich kansrijk te ontwikkelen. Jongerenwelzijn is de stuwende
kracht van de hulp aan jongeren in een moeilijke leefsituatie. Wij
gaan tot het uiterste voor jongeren in een moeilijke leefsituatie, dat
is onze missie. Ook de beheersovereenkomst 2011-2015 ademt die
sfeer uit. Daarin onderschrijft het agentschap de beleidsdoelstel-
lingen van de Vlaamse Regering:

- ♦ We versterken mensen in hun fysiek, psychisch en sociaal
welbevinden door welzijns- en gezondheidsproblemen zoveel
mogelijk te voorkomen, zo vlug mogelijk te detecteren en tijdig
en adequaat aan te pakken.
- ♦ We bouwen de hulp- en dienstverlening zo uit dat ze voldoen-
de beschikbaar en toegankelijk is om zorg op maat te kunnen
realiseren.
- ♦ We sturen, stimuleren en ondersteunen de welzijns- en
gezondheidsactoren zodat ze kwaliteitsvolle zorg bieden in
een aangepaste infrastructuur, voortdurend innoveren, een
inclusieve aanpak bevorderen en duurzaam te werk gaan.
- ♦ We bevorderen bij de overheid en bij de welzijns- en gezond-
heidsactoren de aandacht en het initiatief voor een meer
efficiënte en effectieve werking, om zo met dezelfde middelen
meer zorg te creëren.
- ♦ We werken nauw samen met alle relevante partners op lokaal,
provinciaal, regionaal, federaal en internationaal niveau om zo
het welzijns- en gezondheidsbeleid onderling af te stemmen
en te verbeteren en om elke partner aan te spreken op zijn
verantwoordelijkheid en bijdrage.

Jongerenwelzijn in cijfers

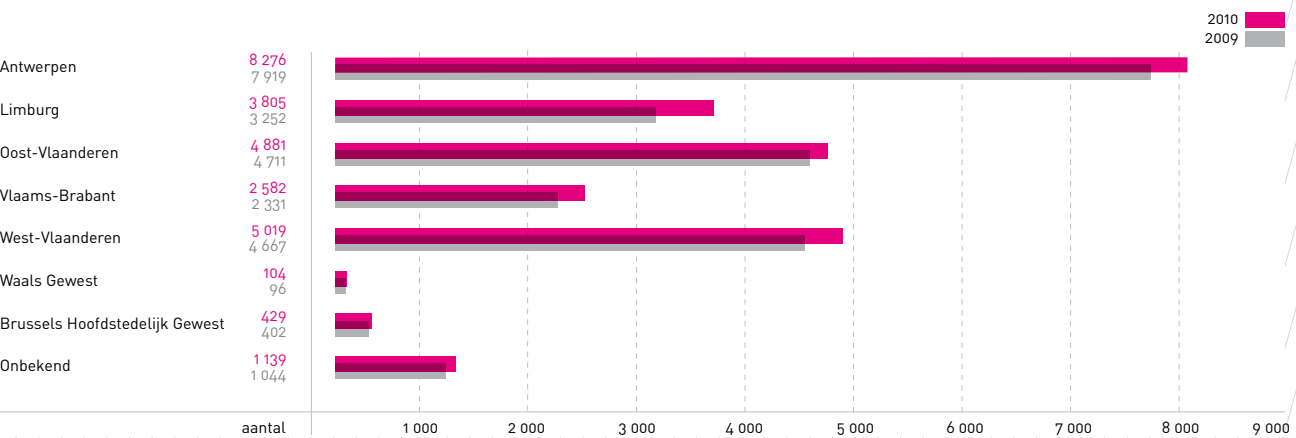
In 2010 organiseert Jongerenwelzijn hulp- en dienstverlening
voor 26 235 minderjarigen. Het betreft kinderen en jongeren die
via de consultants met de bijzondere jeugdbijstand in contact
komen. In 2009 was er sprake van 24 422 minderjarigen.

Hierna schetsen enkele grafieken het profiel van en de hulp-
verlening aan deze minderjarigen. De cijfers van 2010 worden
telkens met deze van 2009 vergeleken.

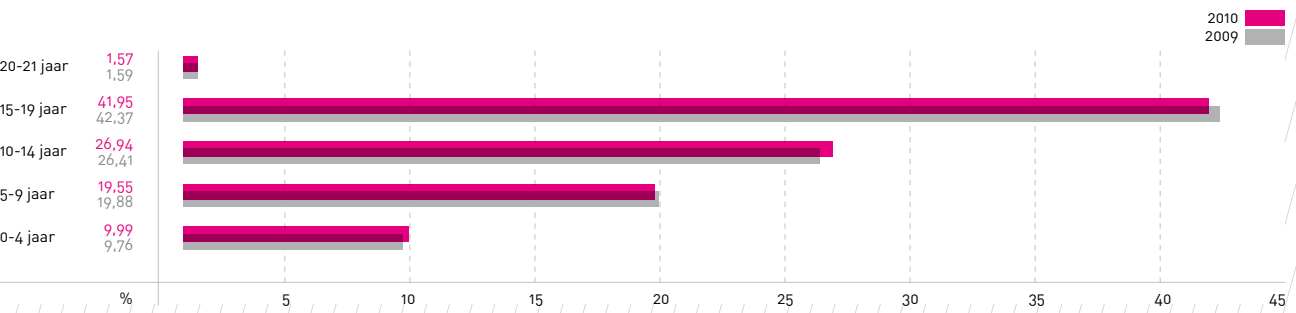
Bijna een derde van de minderjarigen in de jeugdhulpverlening
woont in Antwerpen. We merken overal een stijgende trend. (zie
grafiek 1.1)

Jongerenwelzijn biedt hulpverlening aan jongeren van alle leeftij-
den. Jongeren in de puberteit blijven de grootste groep. Bijna 30 %
van de minderjarigen in de jeugdhulpverlening is jonger dan 10 jaar.
In absolute cijfers is er overal een stijgende trend. Op vlak van pro-
centuele verhoudingen is er een lichte daling bij de 15 tot 19-jarigen
en een lichte toename bij de 10 tot 14-jarigen. (zie grafiek 1.2)

GRAFIEK 1.1 AANTAL MINDERJARIGEN IN BIJZONDERE JEUGDZORG NAAR WOONPLAATS

GRAFIEK 1.2 AANDEEL MINDERJARIGEN IN BIJZONDERE JEUGDZORG NAAR LEEFTIJD

niet loslaten

manier van helpen die de klanten aanmoedigt en waardeert, hen inschakelt in het hulpproces en de hulp kadert in de (gezins)omgeving

h 1 onze jongeren

Zowel bij de jongens als de meisjes zien we deze stijgende trend. De onderlinge verhouding wijzigt nauwelijks. [\(zie grafiek 1.3\)](#)

Wat betreft de wachtlijstwerking is 2010 voor de meeste regio's een opstartjaar. Enkel voor de regio's Antwerpen en Limburg zijn de cijfers enigszins vergelijkbaar met die van 2009. [\(zie grafiek 1.4\)](#)

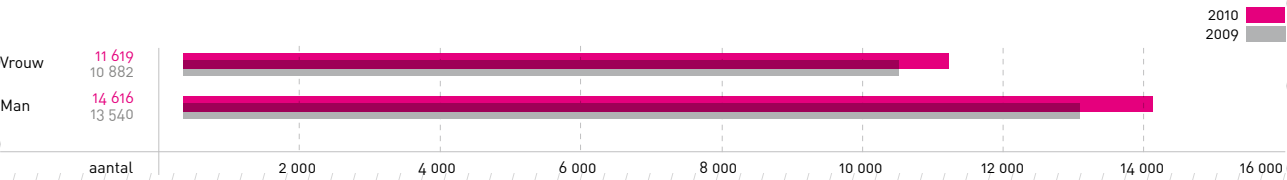
Op 31 december 2010 is de totale capaciteit in de voorzieningen 2,8 % groter dan op 31 december 2009. De uitbreiding voltrekt zich grotendeels bij de multifunctionele centra. [\(zie grafiek 1.5\)](#)

Multifunctionele centra zijn als proefproject operationeel sinds medio 2007. In juli 2010 worden ze verankerd in het erkennings-

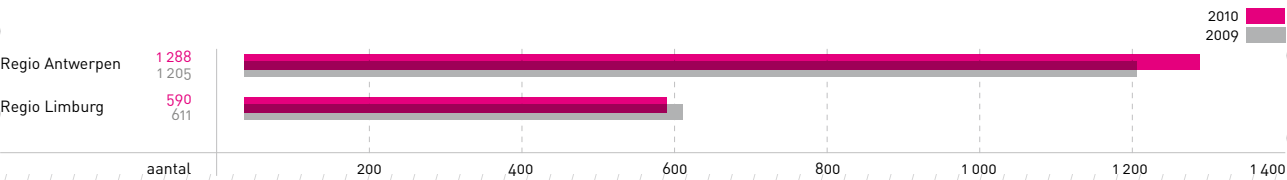
en subsidiëringsbesluit, waardoor jongeren kunnen worden toevertrouwd aan de multifunctionele centra als voorziening. Voorheen werden deze jongeren toevertrouwd aan een begeleidingstehuis, dagcentrum of thuisbegeleidingsdienst. De daling van de capaciteitscijfers in 2010 voor de begeleidingstehuizen, dagcentra en thuisbegeleidingsdiensten wordt dan ook volledig gecompenseerd door de stijging in de categorie 'multifunctionele centra'.

In 2010 komen er zes plaatsen bij in het gesloten federaal centrum van Tongeren en nog eens zes in het gesloten federaal centrum De Grubbe. Daarmee komt het totaal op 290 plaatsen, waarvan 248 in de gemeenschapsinstellingen. [\(zie grafiek 1.6\)](#)

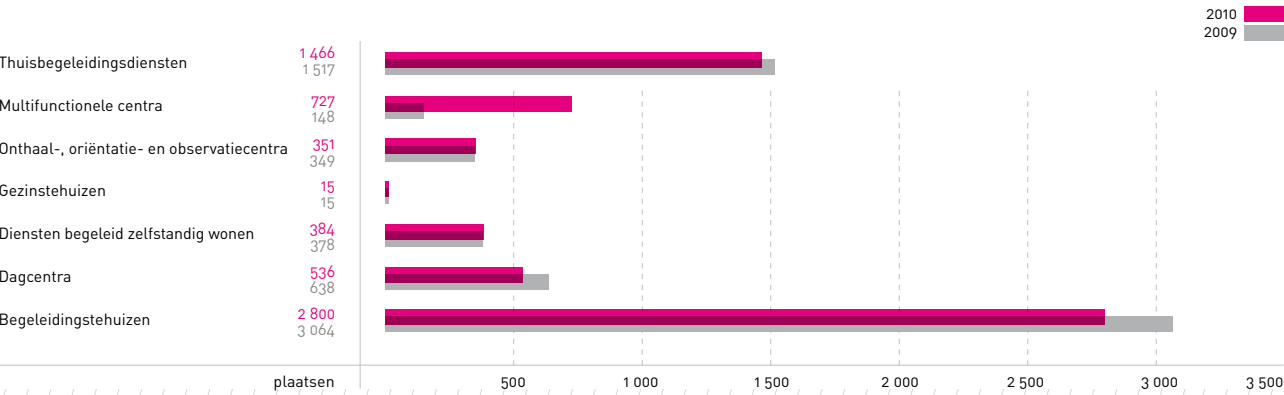
GRAFIEK 1.3 AANTAL MINDERJARIGEN IN BIJZONDERE JEUGDZORG NAAR GESLACHT

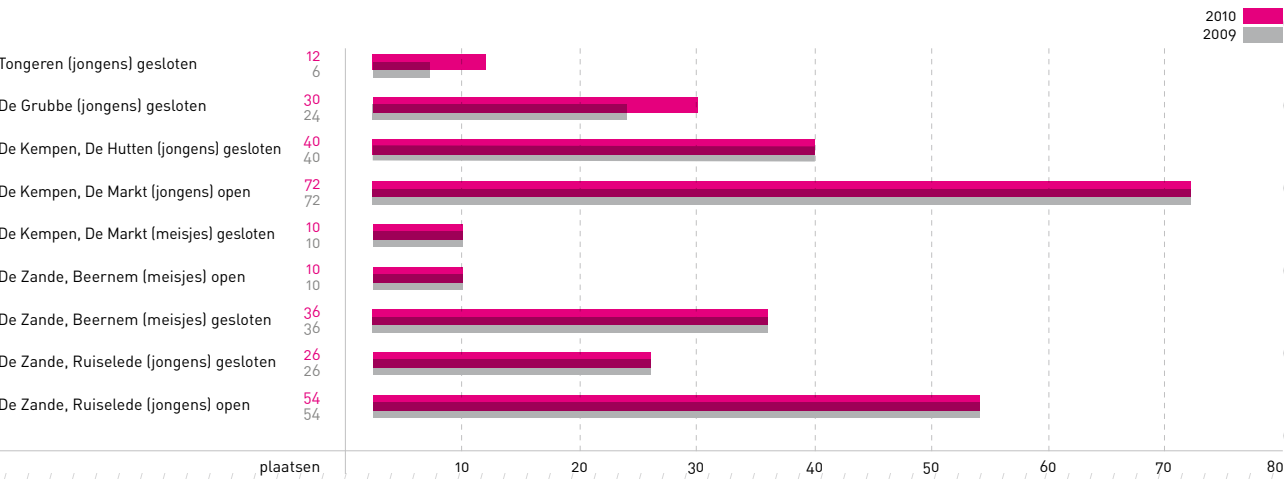
GRAFIEK 1.4 AANTAL WACHTENDE MINDERJARIGEN PER REGIO

GRAFIEK 1.5 CAPACITEIT VAN DE VOORZIENINGEN (31 DECEMBER)

GRAFIEK 1.6 CAPACITEIT VAN DE GEMEENSCHAPSINSTELLINGEN EN GESLOTEN FEDERALE CENTRA (31 DECEMBER)

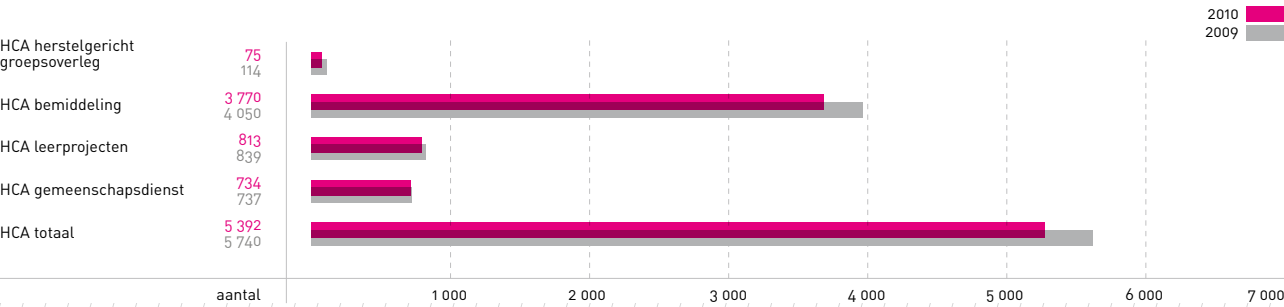

Een groot deel van de minderjarigen in de bijzondere jeugdbijstand⁽¹⁾ wordt begeleid buiten deze sector, bijvoorbeeld door voorzieningen van Kind & Gezin en het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap of door schoolinternaten en psychiatrische ziekenhuizen.

Binnen de door Jongerenwelzijn erkende voorzieningen valt in 2010 vooral een stijging op bij de thuisbegeleidingsdiensten en de pleegzorgdiensten. Bij de overige eigen voorzieningen blijft het aandeel begeleide jongeren nagenoeg constant.

Zoals hiervoor aangegeven (grafiek 1.5) zijn de multifunctionele centra sinds juli 2010 verankerd in het erkennings- en subsidi-eringsbesluit. Vandaar deze nieuwe categorie in grafiek 1.7⁽²⁾.
[\(zie grafiek 1.7\)](#)

GRAFIEK 1.8 BEGELEIDE MINDERJARIGEN BINNEN DE DIENSTEN HERSTELGERICHTE CONSTRUCTIEVE AFHANDELING (HCA)

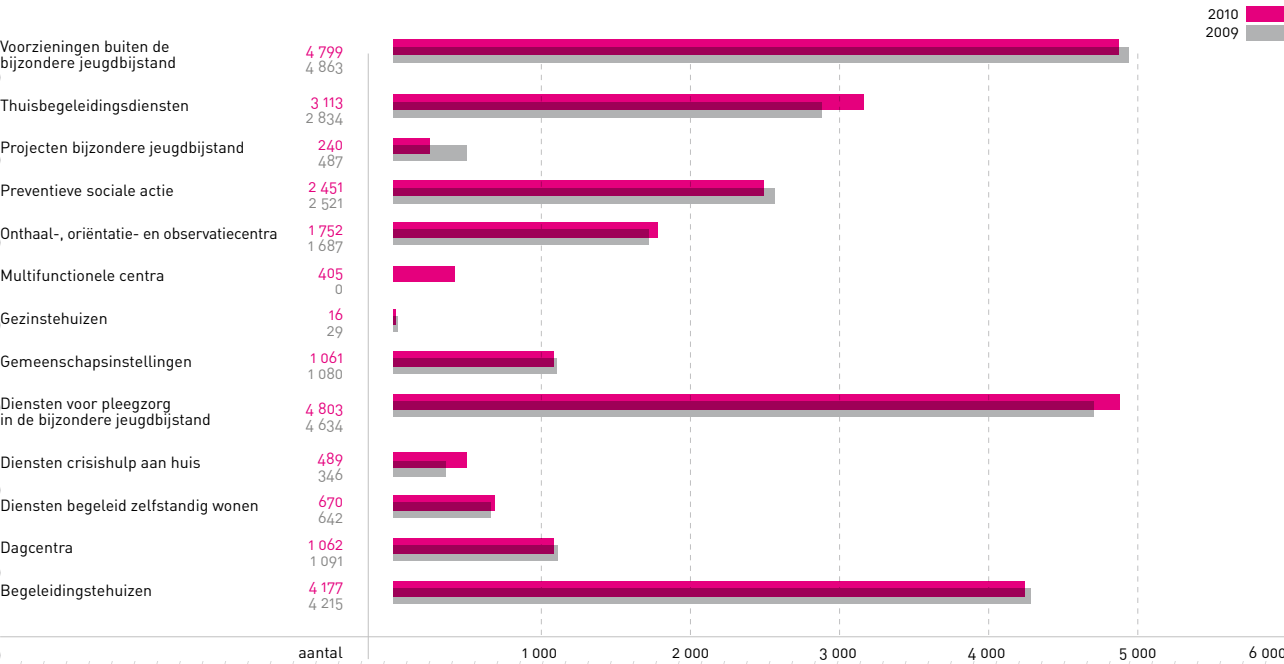

Jongeren die zijn doorverwezen naar een dienst voor herstelge-richte constructieve afhandeling (HCA), zijn niet opgenomen in grafiek 1.7. Het merendeel van deze doorverwijzingen verloopt namelijk niet via de consultants, maar via het jeugdparket⁽³⁾. In onderstaande grafiek worden de cijfers (zowel die via jeugdparket als via onze consultants) weergegeven voor de diensten HCA.

[\(zie grafiek 1.8\)](#)

(1) Een jongere kan gedurende één jaar in meerdere soorten voorzieningen geholpen worden. Per soort voorziening wordt hij slechts één keer meegeteld in deze grafiek. Als je het totaal maakt over alle voorzieningen, zal hij of zij soms meerdere keren geteld zijn.
(2) Voorheen waren deze jongeren toevertrouwd aan een begeleidingstehuis, dagcentrum of thuisbegeleidingsdienst.
(3) Ongeveer 96 % van de bemiddelingen verloopt via het jeugdparket.

GRAFIEK 1.7 AANTAL GEPLAATSTE JONGEREN NAAR SOORT VOORZIENING

team spirit

sterk aanmoedigen van de samenwerking
tussen partners in de hulpverlening /
het nemen van beslissingen in team /
samen bouwen aan het welzijn van jongeren

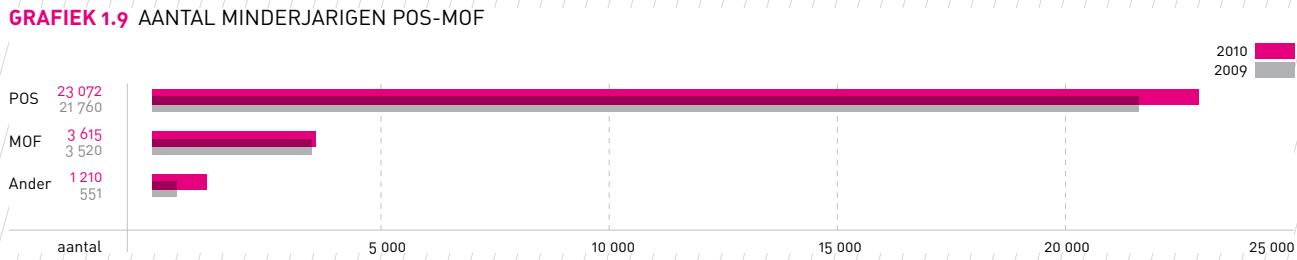

h 1 onze jongeren

Ruim de helft van de geplaatste jongeren (55,63 %) krijgt gedwongen hulpverlening opgelegd (maatregelen genomen door de sociale dienst voor gerechtelijke jeugdbijstand). De gedwongen hulpverlening stijgt verhoudingsgewijs licht ten opzichte van vorig jaar. Bij de overige 44,37 % van de jongeren gaat het om vrijwillige maatregelen (door het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg).

Zowel het aantal jongeren⁽⁴⁾ dat een als misdrijf omschreven feit (MOF) heeft gepleegd als het aantal jongeren dat zich in een problematische opvoedingssituatie (POS) bevindt, is gestegen. Het leeuwendeel (82,70 %) van de jongeren verkeert in dat laatste geval. De categorie ‘ander’ behelst maatregelen zoals ‘berisping’, ‘klasseren’ of ‘coördinatie van bestaande hulpverlening’.

(zie grafiek 1.9)

(4) Een jongere kan gedurende een begeleidingsjaar zowel omwille van een MOF-situatie als van een POS-situatie, worden begeleid. Per categorie wordt hij slechts één keer meegeteld in deze grafiek. Als je het totaal maakt over alle categorieën, zal hij of zij soms meerdere keren geteld zijn.

Instroom, doorstroom, uitstroom

De jeugdzorgsector krijgt regelmatig vragen over wachtlijsten. Waarom een groter aanbod zich niet vertaalt in een krimp van de wachtlijsten, bijvoorbeeld. Daarom is een werkgroep opgericht die vooral praktijkgericht werkt. De Antwerpse situatie is daarbij gekozen als studiedomein om na te gaan wat er schuilt achter de cijfers van vraag en aanbod.

“De toename van het aantal jongeren in de bijzondere jeugdbijstand, de lange wachtlijsten en het onvermogen om tijdig de gepaste hulp te bieden, dwingen ons stil te staan bij structurele tekorten in de realisatie van onze opdracht. In Antwerpen groeide de overtuiging dat ook onze manier van hulpverlening invloed heeft op het tekort. Is bijzondere jeugdbijstand categoriale zorg en wordt dat voldoende vertaald naar de instroom? Verblijven kinderen en jongeren te lang in voorzieningen? Hechten we voldoende belang aan de continuïteit van het hulpaanbod? Hebben we voldoende aandacht voor de hulpvraag? ...

Het provinciaal overleg tussen verwijzende instanties en voorzieningen richtte de werkgroep ‘Instroom, doorstroom, uitstroom’ op om de eigen praktijk kritisch en resultaatgericht door te lichten. De werkgroep bestaat uit voorzieningen, centrale wachtlijst, de team- en regioverantwoordelijke, jeugdrechters, parket en jeugdadvocatuur.

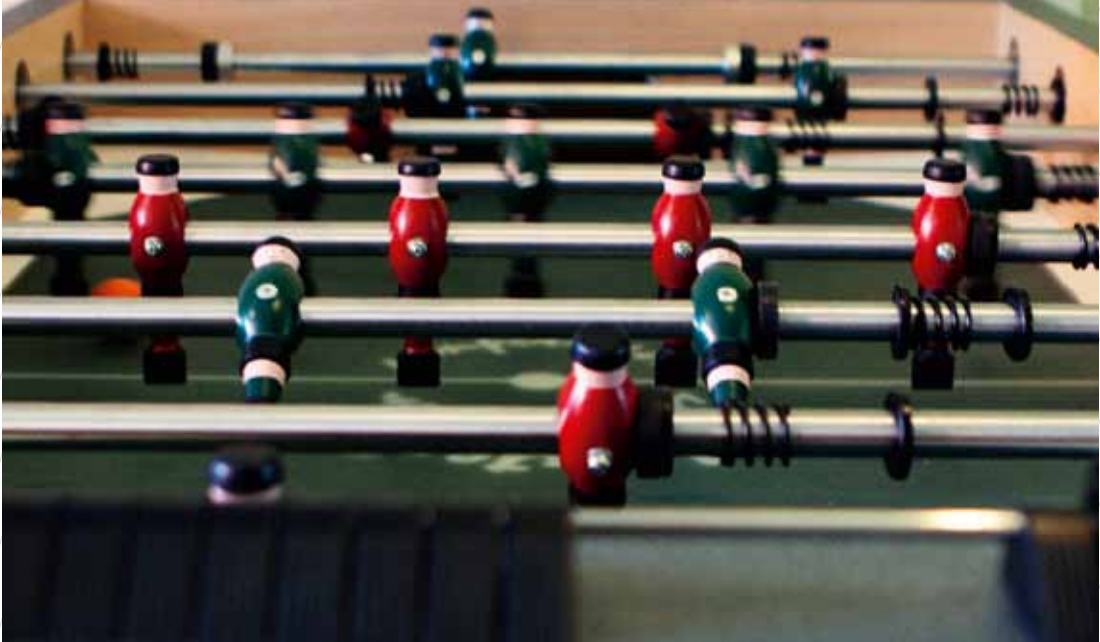
Cijfermateriaal vormt een belangrijke basis voor de discussie. Na twee jaar zijn er concrete resultaten:

- ♦ verheldering van de instroom bij de Comités voor Bijzondere Jeugdzorg en het vorderingsbeleid bij de parketten;
- ♦ IZIKA-training voor consultants (IZIKA: Instrument ter bepaling van de Zorgintensiteit voor Kinderen en Adolescenten);
- ♦ afstemming tussen voorzieningen en verwijzende instanties m.b.t. het formuleren van doelstellingen;
- ♦ een prioriteitenbeleid met meer focus op continuïteit en overgang naar minder ingrijpende werkvormen;
- ♦ beslissingsschema voor het stopzetten van hulp (bijvoorbeeld concrete afspraken met de jeugdrechters). Bij elke evaluatie worden actief de mogelijkheden van het afsluiten van het dossier onderzocht. Kortdurende thuisbegeleiding wordt ingezet in functie van de uitstroom.

Deze acties resulteren in een actief uitstroombesleid: er worden effectief meer dossiers afgesloten, al blijft er sprake van een structureel tekort.”

Ingrid Van Eetvelt, regioverantwoordelijke regio Antwerpen

*de inzet van iedereen in het bijzonder
en de betekenis van het agentschap
als stimulator in het algemeen*

Herstelgerichte en
constructieve afhandeling

De diensten voor herstelgerichte en constructieve afhandeling (HCA) opteren voor een opbouwende aanpak van jonge delictplegers. Door het begeleiden van werk- en leerprojecten en het bemiddelen met slachtoffers bieden de diensten een snel en positief antwoord op jeugddelinquentie. De praktijk leert dat jongeren effectief deze kansen aangrijpen om misstappen om te buigen.

Jaarlijks gaan de HCA-diensten met meer dan 5 000 jongeren aan de slag. Dat zijn jongeren die ingaan op de kans om de aan-gerichte schade te herstellen door in contact te treden met hun slachtoffers, door een werkervaring op te doen in een rusthuis of spoedafdeling of door zich actief in te zetten tijdens individuele of groepsbijeenkomsten. Zo werken ze aan een toekomst zonder contacten met politie en jeugdrechter.

Vlaanderen kent een sterke ontwikkeling van deze - soms onderbelichte - reactie op jeugdcriminaliteit. HCA is een uniek stuk werkveld binnen Jongerenwelzijn dat internationaal als één van de best uitgebouwde, goede praktijken wordt beschouwd.

Het elektronische cliëntendossier

In 2010 is gestart met een vernieuwde versie van het elektronische cliëntendossier DOMINO. In de afdeling Gemeenschapsinstellingen is DOMINO uitgebreid tot een dossieropvolgingsysteem voor het volledige hulpverleningstraject. Via een logboek kunnen hulpverleners en portiers relevante gebeurtenissen van de hulpverlening bijhouden. Bij de sociale diensten van de afdeling Preventie- en Verwijzersbeleid kunnen consulenten en administratieve medewerkers voortaan los van elkaar het pedagogisch traject opvolgen en voor een correcte administratieve afhandeling zorgen.

BINC – Begeleiding IN Cijfers

Samen met de private voorzieningen en het Steunpunt Jeugdhulp is een hele weg afgelegd op het vlak van BINC – het registratieproject van de private voorzieningen. In 2010 wordt de pilootfase afgesloten, waaraan zowat 70 voorzieningen deelnamen. Op basis van de eerste ervaringen is het project in de loop van het jaar bijgestuurd. Gebruiksvriendelijkheid staat daarbij centraal. Op 1 januari 2011 starten alle private voorzieningen effectief met het gebruik van BINC.

H2 onze hulp- en dienstverlening

Preventie en opvoedingsondersteuning

Tsjonge jonge jongeren

Naast hun opdrachten op lokaal en bovenlokaal niveau, bieden de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning (VCO) ondersteuning aan de opvoedingswinkels en besteden zij extra aandacht aan kansengroepen. Zo is het project 'Tjonge Jonge Jongeren' het antwoord op de vraag van de opvoedingswinkels naar specifieke informatie over de opvoeding van +12-jarigen. Daarvoor is samen met experts in opvoedingsondersteuning een pakket ontwikkeld rond de thema's 'ontwikkeling van jongeren', 'de leefwereld van jongeren', 'communiceren met je puber' en 'grenzen stellen bij pubers'.

Jongerenwelzijn en het straathoekwerk

"Straathoekwerk vertrekt vanuit ongedwongen contacten met de bedoeling onvoorwaardelijke relaties op te bouwen om zo een leefwereld te schetsen en die te spiegelen aan de systeemwereld. De leefwereld die we willen kennen en begrijpen is die van de zogenaamde 'drop (of push) outs'; de maatschappelijk kwetsbaren die overal uit de boot vallen.

Onze methodiek van contacten leggen en relaties opbouwen ligt ons heel na aan het hart en passen we ook elders toe, bijvoorbeeld bij Jongerenwelzijn. Startend met onder meer losse babbels, wederzijdse methodiekverkenning en het duiden en respecteren van stijlverschillen stelden we vast dat het water tussen ons minder diep was dan gedacht.

Na een tijdje wilden we de handen ook daadwerkelijk in elkaar slaan, vooral inzake opvoedingsondersteuning. We gingen daarbij een stap verder dan gewoonlijk. We zochten naar zij die vaak niet gevonden worden en presenteerden hen een aanbod op maat bestaande uit tools en tips, het aanwenden van technieken-zonder-naam, het aangrijpen van het moment, etc. We gingen in de dagelijkse leefomgeving van mensen kijken wat er aan de hand was om er vervolgens daadwerkelijk iets aan te doen.

Onze specialisatie is het vinden van mensen zonder ze te verjagen. Jongerenwelzijn is op zijn beurt sterk in technieken van opvoedings- en groeiondersteuning. Met vereende krachten en een gebundelde gedrevenheid gaan we samen op stap. Dat neemt niet weg dat er al eens wrevel is en met deuren wordt geslagen, maar een relatie kan pas groeien als beide partners zich durven blootgeven en kwetsbaar opstellen. Het is dan ook bevruchtend samenwerken met de collega's van Jongerenwelzijn, omdat we elkaar intussen kennen en respecteren."

Joost Bonte, coördinator Straathoekwerk Oost- en West-Vlaanderen

Verwijzende instanties

Jongerenbrochures

De brochures 'Jij en het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg', 'Jij en de bemiddelingscommissie' en 'Jij en de jeugdrechtsbank' zijn bestemd voor jongeren (en hun ouders) die te maken krijgen met de bijzondere jeugdbijstand. In 2010 zijn de brochures grondig herschreven met het oog op een betere leesbaarheid en overzichtelijkheid. Ook de vormgeving is grondig aangepakt. De brochures zijn terug te vinden op www.jongerenwelzijn.be.

De brochures zijn daarenboven vertaald naar het Frans, Turks en Arabisch om het toenemend anderstalige cliënteel beter te bereiken en te informeren.

Nieuwe bemiddelingscommissies

In 2010 lopen de mandaten van de leden van de bemiddelingscommissies af. Deze commissies zijn samengesteld uit vrijwilligers die door de minister worden benoemd. Om de 5 jaar is er een oproep voor nieuwe kandidaten. Leden kunnen hun mandaat nog eens bevestigen.

Kandidaten hebben 5 jaar ervaring met jeugdzorg, maar werken niet in de bijzondere jeugdzorg. Op 1 december 2010 gaan de nieuw samengestelde commissies van start, waarin ervaren leden zich samen met nieuwe leden inzetten om de vrijwilligheid in de hulpverlening te maximaliseren.

Samenwerking met internaten

Internaatplaatsingen komen steeds vaker voor. In het verleden signaleerden zowel verwijzende instanties als internaten daarbij regelmatig knelpunten in de samenwerking. In 2010 start een project om tot een betere samenwerking te komen. De knelpunten in de samenwerking worden daarbij opgelijst. Verder wordt een inlichtingenfiche ontwikkeld die bij een plaatsing gezamenlijk door de verwijzende instantie en de internaatsbeheerder wordt ingevuld.

Op 16 november 2010 vindt een infodag plaats voor verwijzende instanties en internaatsmedewerkers. Het initiatief gaat uit van Jongerenwelzijn, het Departement Onderwijs & Vorming en de onderwijsnetten en -koepels. Die dag worden de werking van beide sectoren en de nieuw ontwikkelde inlichtingenfiche voorgesteld.

Samenwerking met Nederland

De vaststelling dat Nederlandse gezinnen soms de grens met Vlaanderen oversteken om te ontlopen aan de Nederlandse jeugdzorg, leidde in 2009 en 2010 tot een uitwisseltraject tussen de Nederlandse en Vlaamse bijzondere jeugdzorg.

In 2009 startte het traject met een studiereis, ambtelijke overlegmomenten en casus- en dossiervergelijkingen tussen Nederland en Vlaanderen. In 2010 is een interregionale procedure uitgewerkt voor gevallen waarbij een cliënt plots en onaangekondigd van Nederland naar Vlaanderen verhuist en het Nederlandse Bureau Jeugdzorg verontrust is over de leefsituatie van de jongere. Als verdere begeleiding in de jeugdhulp aangewezen is, kan het Bureau Jeugdzorg voortaan jongeren aanmelden bij het bevoegde Comité voor Bijzondere Jeugdzorg.

Gemeenschapsinstellingen

Capaciteit

In 2010 verlaten de Franstalige jongeren het gesloten federaal centrum De Grubbe. Na verbouwingswerken wordt de capaciteit er eind 2010 voorlopig uitgebreid met 6 plaatsen. In afwachting van een verdere capaciteitsuitbreiding wordt het aantal plaatsen in het gesloten federaal centrum van Tongeren opgetrokken van 6 naar 12. De capaciteit van de gemeenschapsinstellingen blijft in 2010 stabiel op 248 plaatsen. Samen met de gesloten federale centra De Grubbe en Tongeren betekent dat een totaal van 290 plaatsen. [\(zie grafiek 1.6\)](#)

Planning continudiensten

In 2010 koopt Jongerenwelzijn het softwarepakket Harmony aan. Deze toepassing maakt het mogelijk in de gemeenschapsinstellingen de verschillende diensten te plannen, ook voor de zowat 300 personeelsleden in de continudiensten. Vier leefgroepen (1 per campus) starten op 1 november 2010 als pilootgroep met de nieuwe toepassing. Na een positieve evaluatie wordt de toepassing in 2011 in gebruik genomen door alle continudiensten van de gemeenschapsinstellingen De Kempen en De Zande en van het gesloten federaal centrum De Grubbe.

Filmvoorstelling Bo

Op 10 februari 2010 gaat de film 'Bo' van regisseur Hans Herbots in première, een verfilming van de bestseller 'Het Engelenhuis'. Het boek van Dirk Bracke dateert van 2003 en is gebaseerd op verhalen van meisjes die toen in gemeenschapsinstelling De Zande, campus Beernem verbleven. In boek en film staat het verhaal van Deborah centraal, een meisje van zestien dat verzeild raakt in het escort-milieu en zo in contact komt met de jeugdrechtbank, gedwongen hulpverlening en de gemeenschapsinstelling.

Gemeenschapsinstelling De Zande, campus Beernem vertoont de film in avant-première voor een select publiek en de meisjes die daar op dat moment verblijven. Het verhaal is weliswaar geromantiseerde fictie, maar geeft toch een gezicht aan jongeren in de bijzondere jeugdzorg. Daarnaast houdt Jongerenwelzijn op 21 februari privévisies van de film in de Kinepoliszalen van Antwerpen, Gent, Hasselt en Brugge. In totaal wonen zowat 800 medewerkers en partner de filmvertoningen bij.

De Kempen – Kunstatelier

Sinds begin 2010 beschikt gemeenschapsinstelling De Kempen, campus De Hutten over een eigen kunstatelier. Het project werd geselecteerd binnen de projectoproep 'Een warme thuis voor kwetsbare jongeren' van Cera.

Het kunstatelier geldt als 'kunstlaboratorium': samen met de jongeren wordt onderzocht hoe kunst een meerwaarde kan bieden binnen een gesloten instelling. Een laagdrempelige dialoog moet bijdragen aan het onontgonnen gebied van het persoonlijke beeld-schrift en de verbeelding. De klemtoon ligt op creatie, maar ook op rekening houden met elkaars mogelijkheden en beperkingen tijdens het samenwerken. De verbeelding geeft vleugels en draagt de gedachten ver voorbij muren en gesloten deuren.

De resultaten zijn boeiend en verrassend. Ook zijn samenwerkingsverbanden ontstaan met externe organisaties, meer bepaald een 3D-uitwerking van de ontwerpen door 'Leren ondernemen' (Leuven) en de publicatie van een hartenboek door 'De Kunstbank' (Brussel).

De Zande – Rijbewijs op School

Het huisonderwijs in de gemeenschapsinstellingen wordt mee bepaald door het uitstroomperspectief, het te verwachten vervolgt-traject binnen het onderwijs en het traject binnen de instelling.

Voor 17-jarigen, voor wie de voorbereiding op zelfstandig wonen en werken centraal staat, werken de leerkrachten van gemeenschapsinstelling De Zande een verkeersproject uit met veel aandacht voor het project '*Rijbewijs op School*'.

Dankzij dit project kunnen leerlingen uit het laatste jaar secundair onderwijs theorielessen volgen en het theorie-examen rijbewijs B afleggen. Zowel de lessen, het handboek als het examen zijn gratis voor alle deelnemers. Een professionele rij-instructeur geeft de lessen, met aandacht voor milieu en duurzame mobiliteit.

In oktober en november 2010 nemen jongeren uit zowel de halfopen als de gesloten afdeling deel. Drie weken lang worden zij ondergedompeld in het verkeersreglement. Het lerarenteam levert een maximale inspanning om hun slaagkansen te verhogen. Alle deelnemers zijn erg gemotiveerd, ongeveer een derde van de deelnemers slaagt uiteindelijk ook.

waarderend omgaan met elkaar en met klanten / onpartijdig en rechtmatig beslissen / hanteren van principes in onze relaties / respecteren van de ideologische, filosofische en godsdienstige overtuigingen in onze samenleving

Private voorzieningen

Uitbreidingen

Het hulpaanbod van de bijzondere jeugdbijstand groeit ook in 2010 verder. De ingezette beweging naar kortdurende trajecten van thuisbegeleiding wordt verder gezet. Door de uitbreiding en verankering van projecten komen er 260 plaatsen bij: 244 plaatsen voor de begeleiding van gezinnen en 16 plaatsen voor jongeren die begeleid zelfstandig wonen. Youth at Risk Vlaanderen begeleidt een extra groep van 25 jongeren binnen dit intensieve project.

Aanpassing erkennings- en subsidiëringsbesluit ⁽⁵⁾

Het erkennings- en subsidiëringsbesluit wordt in 2010 gewijzigd. De wijzigingen hebben betrekking op inhoudelijke, organisatorische en subsidietechnische aspecten van de regelgeving. Daarbij staan rationalisering, responsabilisering, deregulering en efficiëntiewinst voor zowel overheid als private voorzieningen centraal.

Concreet gaat het om volgende wijzigingen:

- ◆ de uitstroom van jongeren uit gemeenschapsinstellingen naar begeleidingstehuizen wordt geregulariseerd (de vroegere GKRB-projecten);
- ◆ de multifunctionele centra krijgen een regelgevend kader;
- ◆ de maximumcapaciteit van thuisbegeleidingsdiensten en diensten voor begeleid zelfstandig wonen wordt opgeheven en de differentiatie binnen deze diensten wordt vergemakkelijkt;
- ◆ de maximaal te laten erkennen capaciteit binnen eenzelfde inrichtende macht wordt opgeheven;

- ◆ de totale capaciteit waarvoor de Vlaamse minister erkenningen kan verlenen, verhoogt;
- ◆ de subsidiëring van bijzondere kosten wordt geforfaitariseerd.

Hererkenningen

De hererkenningsprocedure van de private voorzieningen resulteert eind 2010 in een besluit waarbij alle voorzieningen verder worden erkend voor de decretale maximumtermijn van 5 jaar.

Nadat in 2009 de verslagen van de verwijzende instanties werden uitgebracht, voert Zorginspectie in 2010 een inspectie uit in alle voorzieningen. Daarbij wordt gefocust op een aantal erkenningsvoorwaarden en kwaliteitseisen, rechtstreeks gericht op het belang van de cliënt. De voorzieningen worden verzocht om de aanmerkingen uit de inspectieverslagen voor remediëring op te nemen in hun kwaliteitsplanningen voor 2011.

Kwaliteitstraject

Midden 2010 start Jongerenwelzijn met de sector, Zorginspectie en de academische wereld een traject voor het uitschrijven van een sectoraal uitvoeringsbesluit bij het geharmoniseerde kwaliteitsdecreet⁽⁶⁾. Uitgangspunten zijn deregulering en responsabilisering.

Er wordt gewerkt aan een kwaliteitscyclus op basis van zelfevaluatie. Dat model laat voorzieningen toe om tot benchmarks ten aanzien van sector en werkvorm te komen, met verbeteracties als einddoel. Het kwaliteitssysteem maakt het mogelijk op termijn uitspraken te doen over de globale kwaliteit van de sector.

Onderzoek naar de flexibele norm

Begin 2009 voerde de Vrije Universiteit Brussel in opdracht van Jongerenwelzijn een onderzoek uit naar de flexibele norm die het voorzieningen mogelijk moet maken meer in de context te werken zonder financiële sancties. Begin april 2010 is de evaluatie afgerond. Daaruit blijkt de nood aan een debat met de sector over de positie van het residentiële aanbod in de huidige hulpverlening. Ook over het contextgericht werken vanuit de residentiële voorzieningen moet worden gepraat. Dat alles moet leiden tot een traject voor (differentiatie van) de residentiële voorzieningen dat de regelgeving rond de flexibele norm overstijgt.

Pleegzorg als speerpunt

Pleegzorg blijft een speerpunt in het Vlaamse jeugdhulpbeleid. In 2010 worden voorbereidingen getroffen om vanaf 2011 in heel Vlaanderen zowel de werving en selectie van pleeggezinnen als de koppeling van pleegkind en pleeggezin provinciaal te organiseren. Jongerenwelzijn is in 2010 actief betrokken bij de voorbereidingen door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor een intersectoraal pleegzorgdecreet tegen 2012. Eind 2010 wordt een eerste plattegrond aan minister Vandeurzen voorgelegd, met strategische keuzes inzake aanbod, organisatie, randvoorwaarden en kwaliteit van pleegzorg. Deze plattegrond wordt in 2011 met alle betrokken actoren verder geconcretiseerd.

In september vindt in Leuven het eerste internationale congres pleegzorg plaats, ondersteund door Jongerenwelzijn. Het succesvolle congres belicht voor ruim 600 deelnemers, onder wie Prinses Mathilde, de verschillende pleegzorgdimensies vanuit een internationaal perspectief.

Regionale drugprojecten

De start van vijf regionale drugprojecten geeft een nieuwe kijk op de drugproblematiek binnen de bijzondere jeugdbijstand. Door de regionale samenwerking tussen private voorzieningen en andere sectoren worden nieuwe, actiegerichte antwoorden geformuleerd. De projecten zorgen ervoor dat jongeren met een drugproblematiek niet afhaken binnen een lopende begeleiding. De projecten ondersteunen de voorzieningen, werken preventief, pakken het thema beleidsmatig aan en maken, indien nodig, extra gespecialiseerde hulp mogelijk.

(5) Besluit van de Vlaamse Regering op 25 juni 2010 tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en subsidienormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand.
(6) Decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen.

bron : Toos Vergote

H3 in de kijker

doe gewoon

in de taal van de klant / rechtdoor en
planmatig werken / loslaten van eigen,
persoonlijke overtuigingen en normen

30

Loopbaanelixir

In 2010 bouwt Jongerenwelzijn verder aan het project Loopbaanelixir. Een personeelskrant geeft informatie over het project en de concrete maatregelen die er de komende jaren uit volgen.

Zo start Jongerenwelzijn met proefprojecten rond ondersteunings- en ontwikkelingstrajecten voor leidinggevers en rond wissellieren. De uitwerking gebeurt in samenspraak met het werkveld.

Het **traject leidinggevers** biedt 23 nieuwe leidinggevers een geïntegreerd traject op maat. Na een collectief startmoment kan elke deelnemer kiezen uit diverse workshops, waarin steeds een bepaald aspect van leidinggeven onder de loep wordt genomen. Hierna krijgt men een externe coach toegewezen en is er verdere begeleiding door een interne ervaren mentor. Ten slotte maakt men kennis met de intervisiemethodiek.

Wissellieren staat dan weer voor over het muurtje kijken bij een andere entiteit of organisatie. Personeelsleden en/of teams krijgen de kans om maximaal 10 werkdagen mee te draaien in een andere afdeling of een externe organisatie. In 2010 worden 16 wisselleertrajecten gerealiseerd. In samenspraak met de koepelorganisaties kunnen ook werknemers uit private voorzieningen in het project stappen. Drie medewerkers gaan hierop in.

In 2011 staat een evaluatie van bovenstaande proefprojecten gepland. Daarnaast zal, na een eerste aanzet in 2010, werk worden gemaakt van concrete proefprojecten rond de thema's onthaal/mentoring en loopbaanontwikkeling.

Wissellieren bij OGL Bethanië

"Het project Wissellieren bood me de kans om van nabij kennis te maken met de Orthopedagogische Groep Limburg (OGL) Bethanië in Genk. Deze voorziening kadert in het hulpaanbod VAPH en beschikt over observatie-, behandelings- en MPI-modaliteiten.

In de eerste sessie maakte ik deel uit van het opnamecomité. Daarna maakte ik kennis met de leefgroepen op de campus van Genk en Hasselt. Hierdoor kreeg ik meer inzicht in de samenstelling van de verschillende leefgroepen, het opnamebeleid inzake rechtstreeks toegankelijke plaatsen en het beschikbare aanbod voor Jongerenwelzijn.

De ervaring is een verrijking voor mezelf en voor mijn team. Ik ken nu de toekomstplannen van deze setting en kan mogelijke knelpunten in de samenwerking beter inschatten en zo eventueel voorkomen."

*Christel Palmans, team toewijzing Regio Limburg,
afdeling Preventie- en Verwijzersbeleid*

h 3 in de kijker

31

Gemeenschapsinstellingen

Toekomstvisie

De capaciteit in de gemeenschapsinstellingen en gesloten federale centra wordt meer doelgroepgebonden en geïndividualiseerd ingezet, met oog voor pedagogische zorg op maat en een betere afstemming met externe hulpverleningspartners.

De afdeling Gemeenschapsinstellingen werkt deze ambitie verder uit in een differentiatienota. De nota behandelt ook een diversificatie van het aanbod als antwoord op de toenemende complexiteit van de gemelde problemen. Verder formuleert de nota ideeën over een herpositionering van de gemeenschapsinstellingen tegenover het private aanbod, het gesloten federaal centrum in Tongeren en de geplande capaciteitsuitbreidingen in het gesloten federaal centrum De Grubbe.

De juridische en structurele implicaties van de principes en voorstellen in de nota zijn erg verstrekkend. Daarom wordt het plan getoetst bij zowel externe betrokkenen (jeugdmagistraten, academici, private jeugdhulpaanbieders) als de eigen personeelsleden.

Eerste passieve sporthal in Vlaanderen

Eind 2010 opent gemeenschapsinstelling De Zande zijn nieuwe sporthal. De realisatie is onderdeel van het masterplan voor infrastructuurwerken van campus Beernem. De sportinfrastructuur kent een dubbel gebruik: tijdens de schooluren maken de jongeren van de gemeenschapsinstelling er gebruik van, na de schooluren staat de ruimte ter beschikking van sportclubs die het integratieproject van de gemeenschapsinstelling onderschrijven.

Dat houdt in dat een plaatselijke sportclub bereid moet zijn om een jongere van de instelling te laten aansluiten. Op die manier treedt de buitenwereld binnen in de gesloten instelling en komt de geslotenheid terug in contact met de buitenwereld.

De Vlaamse overheid streeft naar energiezuinig bouwen. Naast specifieke technieken zoals nachtventilatie en warmterecuperatie, zorgen bijkomende thermische isolatie, een doordachte oriëntatie van de gevelvlakken en een verzonken inplanting op het terrein voor een significante energetische meerwaarde. Ook sporttechnisch is alles voorzien. De inrichting van de sportzaal laat het beoefenen van verschillende sporten toe, zoals badminton, tennis, volleybal, handbal en zaalvoetbal. Er is ook een klimmuur aanwezig. Achteraan het gebouw zijn ruimtes voorzien voor fitness, squash en dans.

bron: Reginald Braet

niet loslaten

manier van helpen die de klanten aanmoedigt
en waardeert, hen inschakelt in het hulpproces
en de hulp kadert in de (gezins)omgeving

h 3 in de kijker

32

Preventie- en verwijzersbeleid

Intersectorale toegangspoort

In 2010 worden belangrijke stappen gezet naar de intersectorale toegangspoort. Als directe betrokkene neemt Jongerenwelzijn (pro)actief deel aan het vastleggen van voorwaarden, processen en procedures. In december informeert minister Vandeuren de sectoren en het werkveld over zijn plannen met de intersectorale toegangspoort. Daarbij wordt een verduidelijkende tekst over de intersectorale toegangspoort en het thema 'maatschappelijke noodzaak' verspreid.

Vanaf 1 januari 2014 fungeert één intersectorale toegangspoort als overgang tussen de rechtstreeks toegankelijke en de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. De intersectorale toegangspoort wordt als autonome entiteit ingebed in Jongerenwelzijn. De komende jaren zal het agentschap - met zorg en respect voor de conceptuele keuzes - intensief meewerken aan de overgang naar en de opstart van de intersectorale toegangspoort. Ook zal het agentschap de transitie van de Comités voor Bijzondere Jeugdzorg grondig voorbereiden.

Centraal wachtbeheer

In 2010 wordt de veralgemening van het centraal wachtbeheer voortgezet. Naast een bestendiging van de uitgetekende procesgang worden ook andere werkvormen stelselmatig toegevoegd. Zo nemen alle regio's vanaf 1 januari 2011 pleegzorg op in het centrale wachtbeheer en zijn de eerste stappen richting crisishulp aan huis gezet.

Een eerste rapport over het centrale wachtbeheer leert dat er regionale verschillen zijn. De pioniers Antwerpen en Limburg hebben een ver doorgevoerd en ruim geïntegreerd wachtbeheer. De overige regio's zijn nog volop bezig met de structurele inbedding. Voor deze regio's is 2010 het jaar van de verdieping en verfijning.

Het centraal wachtbeheer laat een geobjectieeerde dialoog tussen verwijzende instanties en voorzieningen toe, zowel op casusniveau als op een meer generiek niveau. In alle regio's zijn structurele overlegmomenten voorzien om de ervaringen met het wachtbeheer te evalueren.

In een intervisiegroep komen actuele thema's en ervaringen aan bod, een belangrijk instrument naar een uniforme aanpak in heel Vlaanderen. Een tweede belangrijk instrument hiertoe is de invoering van de centrale informatietoepassing MICADO (Minderjarige, CAPaciteitsbeheer, DOssier). MICADO wordt op 1 oktober in gebruik genomen en zal op termijn garant staan voor uniform cijfermateriaal. Een rechtstreekse link met DOMINO kan hier nog ander cijfermateriaal aan toevoegen.

Voorzieningenbeleid

Multifunctionele centra (MFC)

Op 1 december 2010 bezoekt minister Vandeuren het MFC Wingerdbloei in Antwerpen. Het bezoek kadert in de recente uitbreiding van het project waarbij verschillende soorten hulpverlening (verblijf, begeleiding, dagbesteding) naadloos worden ingezet op maat van de evoluerende zorgvraag van de cliënt en zijn gezin.

33

Sinds 1 september zijn tien organisaties erkend als MFC in Vlaanderen. Ze begeleiden 750 minderjarigen en hun gezinnen.

De minister luistert aandachtig naar de positieve ervaringen van ouders en medewerkers en geeft aan sterk in het project te geloven: "Dit is een nieuw en knap concept in de bijzondere jeugdzorg dat ik zeer genegen ben en waardeer. Flexibel werken met verschillende 'erkenningen' en de hokjes verlaten: dat is de weg die we moeten bewandelen in deze sector!"

Columbus-experiment

Op 1 februari 2010 starten Jongerenwelzijn en vzw Oranjestad met het Columbus-experiment, een project rond positieve heroriëntering. Door een snelle en intensieve interventie wil het project de instroom in de niet-rechtstreeks toegankelijke hulpverlening terugschroeven.

Elk jaar worden 100 minderjarigen doorgestuurd naar het project. Ze worden willekeurig geselecteerd uit diegenen die aangemeld zijn bij de Comités voor Bijzondere Jeugdzorg van Kortrijk en Roeselare -Tielt en voor wie tot verder case-onderzoek wordt beslist. Het project komt tussenbeide overal waar de problematische opvoedingssituatie zich voordoet. Door het aanspreken van de krachten en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen (inclusief de school, de familie en het werk) wordt een heroriëntatie beoogd. De eerste resultaten zijn veelbelovend.

H4 personeel

deskundig

inschatten van maatschappelijke noodzaken en het ontwikkelen van antwoorden hierop / uitwerken, aansturen, aanbieden, uitvoeren van het hulpaanbod en planmatig werken

h 4 personeel

Evolutie personeelsbestand

Overzicht personeelsleden naar statuut en niveau

Op 31 december 2010 stelt Jongerenwelzijn 1 285 personeelsleden^[7] (1 158,1 voltijdse eenheden) tewerk. Hiervan is 66,8 % statutair (vast of bezig met de statutaire proeftijd), een lichte daling van 1 % vergeleken met 2009.

De meeste personeelsleden zijn tewerkgesteld op het niveau B (74,6 %). Het gaat hier voornamelijk om begeleiders, leerkrachten en maatschappelijk werkers in de gemeenschapsinstellingen en consulenten in de sociale diensten. (zie tabel 4.1)

[7] De cijfers uit dit hoofdstuk geven een momentopname weer op 31/12/10. Het gaat hierbij over alle statutaire en contractuele medewerkers bij Jongerenwelzijn op die datum.

TABEL 4.1 AANTAL PERSONEELSLEDEN

NIVEAU	CONTRACTUEEL	VASTBENOEMD	EINDTOTAAL
A	28	58	86
B	315	644	959
C	41	78	119
D	42	79	121
TOTAAL	426	859	1 285

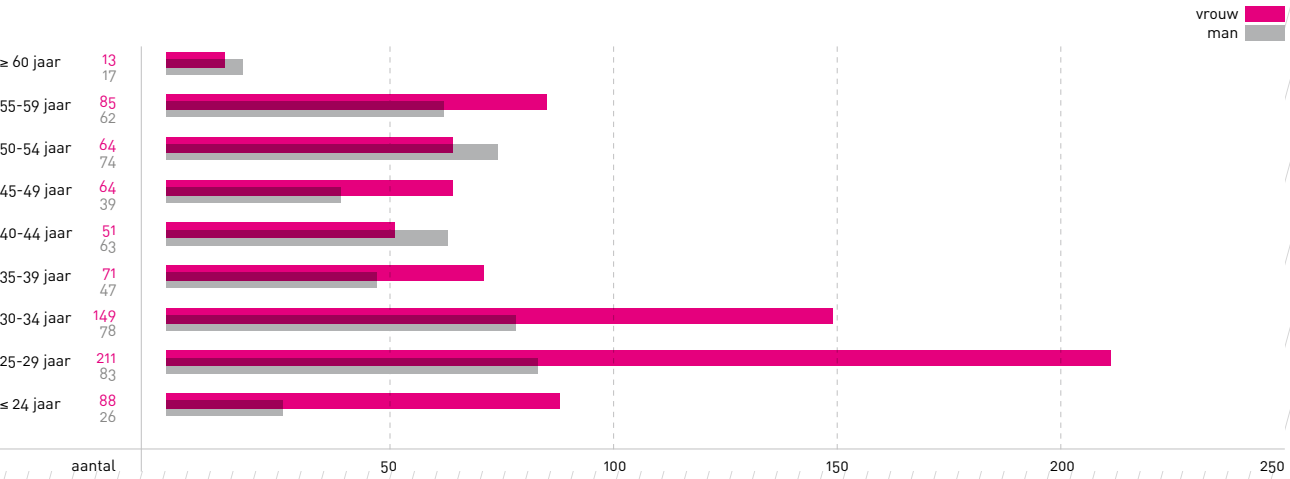
Aantal personeelsleden naar leeftijdsklasse en geslacht

De opmars van het aandeel vrouwelijke werknemers zet zich voort (van 59,8 % naar 61,9 %), vooral in de leeftijdsklasse jonger dan 35 jaar. In de leeftijdsklasse tot 24 jaar is maar liefst 77,2 % van de werknemers vrouwelijk. (zie grafiek 4.2)

Aantal personeelsleden naar afdeling en indeling hoofdbestuur – buitendienst

94 % van de werknemers van Jongerenwelzijn is in 2010 tewerkgesteld in de buitendiensten van de afdelingen Gemeenschapsinstellingen en Preventie- en Verwijzersbeleid. Zij staan in voor rechtstreekse dienstverlening aan cliënten. De overige 6 % werkt bij de centrale administratie in Brussel. (zie tabel 4.3)

GRAFIEK 4.2 AANTAL PERSONEELSLEDEN NAAR LEEFTIJDKLASSE EN GESLACHT

TABEL 4.3 AANTAL PERSONEELSLEDEN NAAR AFDELING EN INDELING HOOFDBESTUUR – BUITENDIENST

ENTITEIT	AFDELING	TOTAAL 2009	TOTAAL 2010
Buitendiensten	Afdeling Gemeenschapsinstellingen	604	622
	Afdeling Preventie- en Verwijzersbeleid	561	587
Centrale administratie	Diensten van de administrateur-generaal	17	16
	Diensten van de algemeen directeur	18	20
	Afdeling Gemeenschapsinstellingen	7	8
	Afdeling Preventie- en Verwijzersbeleid	9	9
	Afdeling Voorzieningenbeleid	25	23
TOTAAL		1 241	1 285

team spirit

sterk aanmoedigen van de samenwerking
tussen partners in de hulpverlening /
het nemen van beslissingen in team /
samen bouwen aan het welzijn van jongeren

h 4 personeel

Evolutie personeelsbezetting per niveau

Het personeelbestand van Jongerenwelzijn kent in 2010 een uitbreiding met 44 eenheden. Deze evolutie is het gevolg van de personeelsuitbreiding bij de buitendiensten en de instroom van deskundigen (bachelors) via het mechanisme van de Sociale Ma-ribel. Dat federale fonds wil de tewerkstelling in de non-profit sector bevorderen om tegemoet te komen aan de noden van de sector en om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren.

De instroom in niveau B gebeurt vooral via contractuele aanwer-vingen. De generieke proeven - georganiseerd voor het geheel van de Vlaamse overheid - resulteren voor 36 personen op niveau D in de overgang van een contractuele naar een statutaire aanstelling. (zie tabel 4.4)

TABEL 4.4 EVOLUTIE PERSONEELSBEZETTING PER NIVEAU

NIVEAU	31/12/09	31/12/10	EVOLUTIE
A	86	86	0
B	908	959	+ 51
C	118	119	+ 1
D	129	121	- 8
TOTAAL	1 241	1 285	+ 44

Personeelsbeleid

In samenspraak met de leidinggegenden werkt Jongerenwelzijn een HRM-beleidsplan uit voor de komende vijf jaar. Dat plan richt zich op drie grote groeipolen:

Personeelstevredenheid

Om de personeelstevredenheid te stimuleren gaan in 2010 diverse projecten van start:

Loopbaanelixir (zie p.30)

Onthaal nieuwe personeelsleden

Een degelijk onthaal voor nieuwe personeelsleden is essentieel. Daarom worden de stagemodaliteiten voor statutaire personeels-leden hervormd. Verder werkt Jongerenwelzijn een eigen onthaal-sessie uit waarin nieuwe personeelsleden kennis maken met de structuur en projecten van het agentschap, de cultuur en waarden en een aantal personeelsafspraken.

Re-integratie

Jongerenwelzijn hecht veel belang aan de motivatie van zijn me-dewerkers, onder meer om hen langer aan de slag te houden. Hiertoe wordt in 2010 een proefproject opgezet in de afdeling Gemeenschapsinstellingen. Zes ervaren medewerkers bij wie langdurig verzuim dreigt, krijgen de kans om in een re-integra-tietraject te stappen. Samen wordt gezocht naar een alternatieve taakinvulling.

Personeelswelzijn

In 2010 maakt Jongerenwelzijn werk van een globaal preventie-plan. In dit plan worden de preventieactiviteiten voor de periode 2010-2014 geprogrammeerd.

Werklast & zwangerschap consulenten afdeling
Preventie- en Verwijzersbeleid

Naar aanleiding van een onderzoek rond de werklast bij consulen-ten krijgt Jongerenwelzijn een akkoord om zijn personeelscapaciteit uit te breiden. Dat leidt op termijn tot een daling van de werkdruk en laat toe om zwangere consulenten in 50 % van hun case-gebonden activiteiten te laten bijstaan door een collega.

Ongewenst Grensoverschrijdend Gedrag op het Werk (OGGW)

Een personeelslid dat meent voorwerp te zijn van OGGW door een ander personeelslid kan bij zijn vertrouwenspersoon terecht. In 2010 wordt gefocust op de bekendmaking van het netwerk van vertrouwenspersonen. Hiertoe is een folder uitgewerkt. Indien het OGGW gebeurt door externen kunnen personeelsleden terecht bij het klachtenregister van het agentschap. Na een eerste analyse van deze klachten worden in 2011 preventieve acties gepland.

Diversiteit

Ervaren medewerkers : 32,53 %
Allochtone afkomst: 3,81 %
Met arbeidshandicap: 1,25 %
Vrouwelijke medewerkers: 61,95 %
Kortgeschoolden: 9,42 %

Omdat Jongerenwelzijn geen duidelijk zicht had op de effectieve vertegenwoordiging van kansengroepen in zijn personeelsbestand, organiseert het agentschap in 2010 een personeelsbevraging. Personeelsleden kunnen hierbij aangeven of ze al dan niet tot een kansengroep behoren. Deze meting leidt tot de identificatie van 5 bijkomende werknemers met een arbeidshandicap en 16 van allochtone afkomst. De aangepaste cijfers vormen in 2011 het vertrekpunt om streefcijfers uit te werken op niveau van het agentschap.

Jongerenwelzijn is overtuigd van de kracht van diversiteit en vindt dat zijn personeelsbestand een afspiegeling moet zijn van de maatschappij. Daarom investeert het agentschap in een efficiënt gelijke kansen- en diversiteitbeleid, in eerste instantie gericht op de instroom van allochtone personeelsleden of arbeidsgehandicapten. Jongerenwelzijn blijft hierbij gebruik maken van specifieke wervingsmogelijkheden (cfr. voorbehouden betrekkingen). In 2011 worden bijkomende mogelijkheden in het agentschap onderzocht.

Vormingen

Studiedag 'Handelingsplanning'

Op 26 februari 2010 organiseert de afdeling Gemeenschapsinstellingen samen met Hogeschool Gent en de Universiteit Gent een studiedag onder de noemer 'Handelingsplanning in de jeugdhulpverlening'. Deze dag vormt het eindpunt en de bekroning van het vormingsproject 'Werken met handelingsplannen in de gemeenschapsinstellingen en centrum De Grubbe'. Personeelsleden van deze instellingen brengen tijdens de workshops enthousiast verslag uit van hun zoektocht naar een zinvolle integratie van handelingsplanning en vernieuwende methodieken.

Ontmoetingsdag 'Kinderen en (v)chtscheiding'

Op 6 mei 2010 vindt de ontmoetingsdag 'Kinderen en (v)chtscheiding' plaats voor lokale diensten en jeugdhulpverleners. De dag wordt georganiseerd door IJH-praktijkoverleg Zuid-Oost-Limburg, Jongerenwelzijn en de provincie Limburg. Thema is de negatieve impact van een problematische echtscheiding op de ontwikkeling van de jongere en op het verloop van de hulpverlening. Ook de nood aan handvatten en een gemeenschappelijke gedragenheid komt aan bod. De voormiddag brengt drie lezingen, na de middag gaan zo'n 75 hulp- en dienstverleners enthousiast met elkaar in discussie over ervaren moeilijkheden en succesverhalen.

Studiedag 'Vorderingsbeleid'

Op vraag van Jongerenwelzijn voerde de K.U.Leuven in 2009 een onderzoek uit naar het vorderings- en beslissingsbeleid van de jeugdmagistraten. De onderzoeksresultaten zijn voorgesteld tijdens een studiedag op 26 mei 2010, in aanwezigheid van verwijzers en jeugdmagistraten. Tijdens een panelgesprek gaan parketmagistraten en jeugdrechters in dialoog met verwijzers over de aanbevelingen van het onderzoek. De belangrijkste aanbeveling luidt dat de communicatie tussen jeugdmagistraten en andere actoren cruciaal is om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen.

Studiedag 'Verdeel en Heers'

In juni 2010 organiseert het team Preventie en opvoedingsondersteuning Regio Antwerpen een studiedag voor interne en externe collega's. Experts delen hun kennis in plenaire zittingen, praattafels en workshops. De studiedag richt zich tot de eigen medewerkers, maar ook tot medewerkers van private voorzieningen en medewerkers uit andere sectoren.

H5 organisatie

Beleid

De beheersovereenkomst - afgesloten tussen Jongerenwelzijn en de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin - bevat het generieke kader met zowel de kernopdrachten als de bijzondere projecten ter uitvoering van de beleidsnota. De eerste beheersovereenkomst loopt ten einde en een tweede overeenkomst voor de periode 2011-2015 wordt afgewerkt.

Onderliggend aan de beheersovereenkomst bevat het jaarlijks ondernemingsplan van Jongerenwelzijn de concrete, gedetailleerde projectfiches ter uitvoering van de beleidsnota en de jaarlijkse beleidsbrief.

Ook voor de bijzondere jeugdzorg heeft de Vlaamse Regering middelen beschikbaar voor verdere uitbreiding van het zorgaanbod en voor vernieuwingsprojecten. Verder komen er meer middelen en mensen in de rechtstreekse dienstverlening van Jongerenwelzijn: er worden bijkomende consulenten in het vooruitzicht gesteld en de capaciteit van de gemeenschapsinstellingen breidt uit. Toch hebben de besparingen voor het gehele Vlaamse overheidsapparaat een aanzienlijke impact op de administratieve en logistieke diensten: er moet meer gebeuren met minder middelen.

Ook de ad-hoc-commissie 'Jeugdzorg' in het Vlaamse Parlement is van belang. De maatschappelijke nota, verwacht tegen midden 2011, zal zich vooral toespitsen op de instroom in de jeugdzorg en zal hierover aanbevelingen formuleren.

JO-lijn

JO-lijn is de informatie- en klachtenlijn van Jongerenwelzijn. Naast de jongeren kunnen ook hun ouders, vrienden en hulpverleners er terecht voor informatie en advies over de bijzondere jeugdbijstand. Verder kan men er zijn ongenoegen uiten over de werking van Jongerenwelzijn, de private voorzieningen en de projecten van de bijzondere jeugdbijstand.

De meeste klachten zijn meteen oplosbaar en worden informeel afgehandeld. Zo kan bijvoorbeeld onvrede over communicatie of informatie worden opgelost met een gesprek tussen teamverantwoordelijke, consulent en melder.

In 2010 krijgt JO-lijn 583 meldingen, waarvan 509 als informatievragen worden beschouwd (tegenover 516 in 2009). De overige 74 meldingen zijn als klachten geregistreerd (in 2009 en 2008 waren dat er respectievelijk 64 en 52).

De 509 informatievragen zijn op te splitsen in:

- ◆ 130 specifieke informatievragen;
- ◆ 257 adviesvragen;
- ◆ 65 hulpverleningsgesprekken;
- ◆ 13 bemiddelingsgesprekken;
- ◆ 44 algemene vragen (zoals vragen naar folders of affiches en vragen van studenten, onderzoekers of anderen die niet rechtstreeks tot de doelgroep van JO-lijn behoren).

Samen werken verbindt

De 74 klachten zijn op te splitsen in:

- ◆ 27 klachten over de werking van de dienst- en hulpverlening van Jongerenwelzijn. Hiervan blijken 24 klachten ontvankelijk en 3 onontvankelijk. In het kader van het klachtendecreet linkt JO-lijn de klachten aan ombudsnormen en bezorgt het jaarlijks een klachtenrapportage aan de Vlaamse ombudsdienst. De gegronde klachten vallen vooral onder de ombudsnorm 'niet-correcte beslissing' en zijn administratieve handelingen die worden hersteld;
- ◆ 12 klachten over private voorzieningen;
- ◆ 35 meldingen die via informele klachtenbehandeling konden worden afgehandeld.

JO-lijn werkt in 2010 aan de implementatie van een nieuw en verfijnd registratiesysteem en maakt een nieuwe, uitgebreide afsprakennota over zijn werking, die in 2011 wordt ingepast in de klachtenprocedure van het agentschap.

"Samen werken verbindt: deze drie woorden vatten samen hoe De Wissel als private voorziening het partnerschap met Jongerenwelzijn ervaart. Jongerenwelzijn is voor De Wissel onder meer:

- ◆ een klankbord en ondersteuning bij 'De Switch', het opgestarte proeftuinproject voor meisjes;
- ◆ een luisterende en ervaren partner in ons traject met de CANO-partners;
- ◆ een efficiëntieverhoger bij de herziening van het systeem 'bijzondere kosten' en het aanleveren van het elektronische dagprijsdossier;
- ◆ attent als een ernstig feit gemeld wordt en bezorgd naar wat dat voor de teams betekent;
- ◆ open om ervaringen te delen met mensen in het werkveld en bereid ervaringen vanuit het werkveld te ontvangen in de eigen werking."

Luc Deneffe, directeur vzw De Wissel

streven naar vernieuwingen die
perspectieven openen / correcte
en tijdige verantwoording over
de uitvoering van opdrachten,
informatie en communicatie

Prijs Jeugdzorg

Jongerenwelzijn slaat op 29 april 2010 zijn tenten op bij Minor-Ndako voor de uitreiking van de Prijs Jeugdzorg. Onder een stralende zon vormt een circustent het decor voor een ontmoeting in de sector. Dat is meteen ook de hoofdambitie van het gebeuren: mensen samenbrengen en ruimte maken voor dialoog in een ongedwongen sfeer.

De Touter uit Antwerpen kaapt verdiend de Prijs Jeugdzorg weg voor een jarenlange inzet in de uitbouw van een stevig intercultureliseringsbeleid. De aanpak van De Touter bewijst dat inspanningen rond de opleiding van medewerkers, een doorleefd integratiebeleid en een duidelijke keuze voor een kwetsbare doelgroep lonen.

De dag wordt afgesloten door schrijver Dimitri Verhulst. In een monoloog brengt hij zijn eigen - hard maar beklijvend - relaas over de bijzondere jeugdzorg. De auteur zalft en slaat. Zijn welgemeende 'dankuwel' voor de inzet van velen actief binnen die jeugdzorg zindert lang na. Stof tot napraten tijdens de afsluitende receptie, met het oog op de volgende editie rond het thema 'Perspectieven voor jongvolwassenen in de jeugdzorg'.

Maatschappelijke meerwaarde

"Na 35 jaar ervaring als directeur in Jongerenwerking Pieter Simenon droeg ik graag mijn boeiende job aan jongere collega's over. Een prima aanleiding voor een korte reflectie over de verhouding van de sector met de overheid, in casu Jongerenwelzijn.

Deze relatie moet steeds worden gevat binnen de driehoeksrelatie jongeren (doelgroepen en hun contexten), organisaties (voorzieningen, koepels, personeel, vakbonden) en overheid (kabinet, agentschap, verwijzende instanties). De rechten, noden en belangen van de beoogde jongeren zijn steeds inspirerend en richtinggevend.

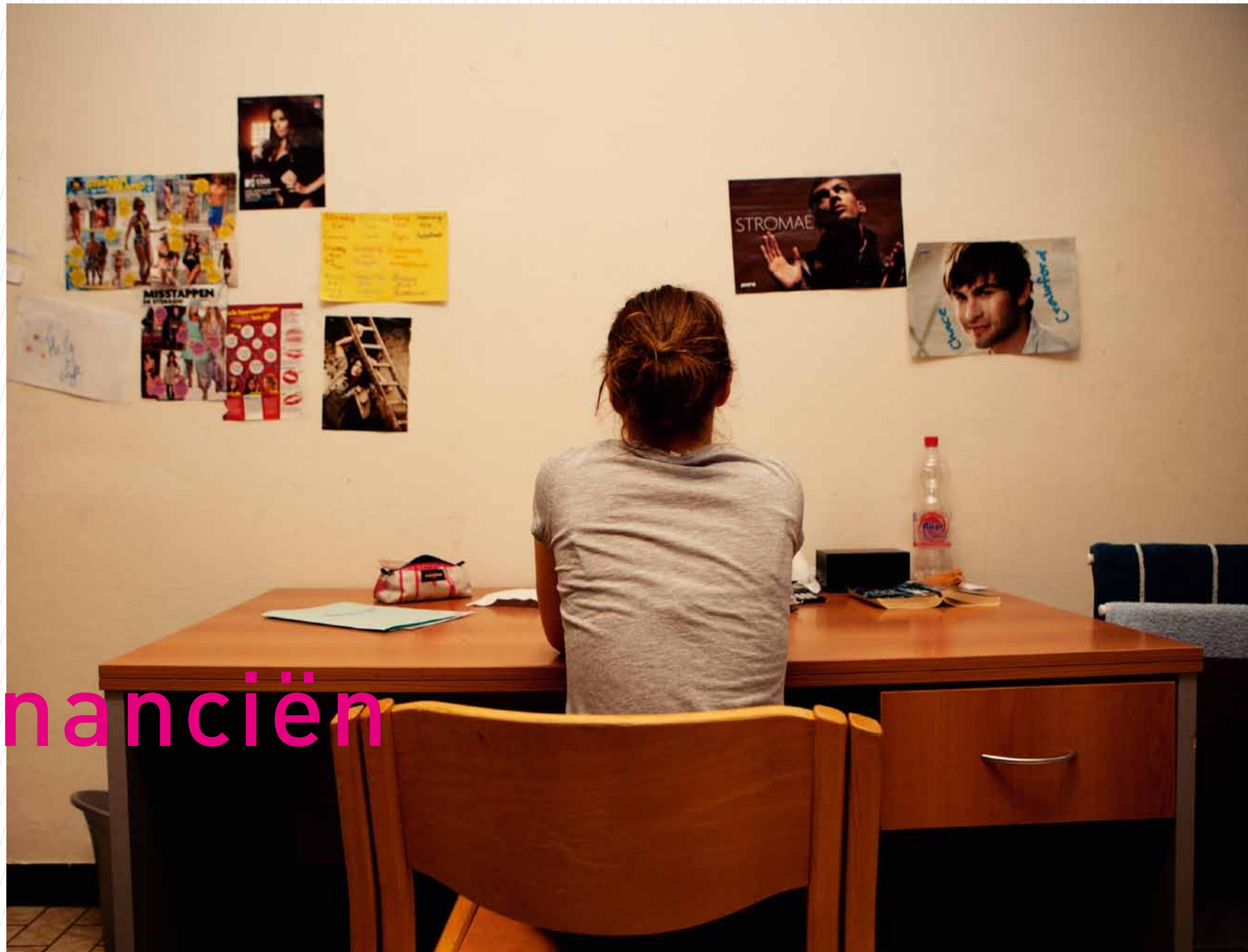
Vanuit een individuele organisatie kon ik vaak actief, open en verbindend werken. Constructief overleg en samenwerking stonden centraal, met resultaten voor de evolutie van het eigen hulpverleningsaanbod én van de sector.

Via koepels kon ik participeren in belangrijke sectorprocessen inzake erkenningsnormen, personele en werkingsmiddelen, kwaliteit, projectwerking, flexibiliteit en achtereenvolgende beleids-opties. Zowel een duidelijke overlegstructuur tussen overheid en koepels als een inhoudelijk-strategische afstemming tussen de koepels blijven belangrijke aandachtspunten. Een grote uitdaging daarbij is een zo juist mogelijke doelgroepvertegenwoordiging.

Graag wens ik bij mijn afscheid alle betrokkenen in dit netwerk eenheid in gemeenschappelijke dromen en daden. En succes aan het agentschap in zijn belangrijkste rol om, voor doelgroepen en organisaties in deze belangrijke sector, voortdurend de voorwaarden en gelegenheden te creëren om preventief en kwalitatief maatschappelijke meerwaarde te realiseren."

Vincent Vanhumbeeck,
voormalig directeur Jongerenwerking Pieter Simenon, Lommel

H6 financiën

waarderend omgaan met elkaar en met klanten / onpartijdig en rechtmatig beslissen / hanteren van principes in onze relaties / respecteren van de ideologische, filosofische en godsdienstige overtuigingen in onze samenleving

Bestaansmiddelen

Onderstaande tabel toont de bestaansmiddelen voor de algemene werking van Jongerenwelzijn. Samengeteld met de netto-uitgaven door het Fonds Jongerenwelzijn (319 044 000 euro) betekent dat een totale besteding door Jongerenwelzijn van 376 335 000 euro in 2010. In 2009 betrof het 371 696 000 euro. [\[zie tabel 6.1\]](#)

TABEL 6.1 BESTAANSMIDDELEN

OMSCHRIJVING	BESTEED 2010 (IN 1 000 EURO)	BESTEED 2009 (IN 1 000 EURO)
Personeelsuitgaven	52 468	51 182
Informatica werkingskosten	1 337	1 085
Algemene werkingskosten	2 393	2 751
Investering in informatica	1 084	839
Overige investeringen	9	34

Inkomsten Fonds Jongerenwelzijn

Het Fonds Jongerenwelzijn vormt een afzonderlijke rechtspersoon, maar wordt beheerd door het agentschap. Het Fonds beschikt naast de inkomsten uit de dotaties ook over eigen inkomsten. Zo wordt tweederde van de kinderbijslag voor geplaatste kinderen rechtstreeks aan het Fonds uitgekeerd door de kinderbijslagkassen. [\[zie tabel 6.2\]](#)

Ook de bijdrage van de Federale Overheidsdienst Justitie in de organisatie van de herstelgerichte afhandeling van delicten gepleegd door minderjarigen, vormt een inkomen. Het Fonds zorgt voor de subsidiëring van de diensten die deze afhandeling organiseren.

TABEL 6.2 INKOMSTEN

OMSCHRIJVING	BEDRAG 2010 (IN 1 000 EURO)	BEDRAG 2009 (IN 1 000 EURO)
Overgedragen saldo op 1/1	5 573	8 085
Inkomsten uit beheer en beschikking domeingoederen	20	108
Inkomsten uit beheer en beschikking domeingoederen binnen de sector overheid	14	111
Inkomsten kinderbijlagen	6 193	6 023
Terugvordering ten onrechte uitbetaalde subsidies	5 093	2 923
Bijdragen ouders en minderjarigen	138	93
Dotatie GE4141D (werkingsdotatie)	299 217	291 496
Dotatie (CFO goed beheer)	118	1 371
Tussenkost FOD Justitie in kader vernieuwd jeugdrecht	3 180	3 334
Dotatie GE6141D (investeringen gemeenschapsinstellingen)	7 760	7 833
TOTAAL	327 306	321 378

doe gewoon

in de taal van de klant / recht door en
planmatig werken / loslaten van eigen,
persoonlijke overtuigingen en normen

h 6 financiën

Uitgaven Fonds Jongerenwelzijn

Het Fonds Jongerenwelzijn staat vooral in voor de financiering van de opdracht van Jongerenwelzijn: hulpverlening. De uitgaven voor algemene werkingskosten van het Fonds Jongerenwelzijn betreffen allerlei projecten in het kader van preventie, de werking van de gemeenschapsinstellingen en de reisvergoedingen en presentiegelden voor de leden van de bemiddelingscommissie en de Comités voor Bijzondere Jeugdzorg.

Het grootste deel van de uitgaven van het Fonds gaat naar de subsidiëring van de erkende voorzieningen en allerlei projecten die rechtstreeks instaan voor de hulp- en dienstverlening. (zie tabel 6.3)

TABEL 6.3 UITGAVEN

OMSCHRIJVING	BEDRAG 2010 (IN 1 000 EURO)	BEDRAG 2009 (IN 1 000 EURO)
Algemene werkingskosten	3 580	3 680
Zitpenningen	-	-
Subsidiëring van de erkende voorzieningen, pleegzorg, gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek	307 345	296 870
Uitgaven voor de storting op de spaarrekening van minderjarigen geplaatst in pleeggezinnen	2 903	2 825
Uitgaven voor investeringen, onderhoudswerken en uitrusting van de gemeenschapsinstellingen	4 788	4 588
Meubilair - Materieel	428	136
Spijziging van het reservefonds	0	7 706
Saldo op 31/12	8 262	5 573
TOTAAL	327 306	321 378

Uitgaven voor personeel in voorzieningen

Als gevolg van het uitbreidingsbeleid is er sinds 2004 een stijging van het aantal personeelsleden in het erkende private aanbod. Onderstaande tabel geeft de evolutie weer van het aantal personeelsleden in de erkende voorzieningen en de projecten.
(Bron: afdeling Voorzieningenbeleid - team Subsidiëring)

Samengeteld met de personeelsbezetting in de gemeenschapsinstellingen, bij de verwijzende instanties en in de centrale administratie, financiert Jongerenwelzijn jaarlijks de tewerkstelling van ongeveer 5 600 voltijdse equivalenten. (zie tabel 6.4)

TABEL 6.4 PERSONEELSAANTALLEN PRIVATE VOORZIENINGEN

JAAR	TOTAAL
2004	3 640
2005	3 670
2006	3 729
2007	3 914
2008	4 017
2009	4 233
2010	4 449

jongerenwelzijn

JONG LEVEN RICHTING GEVEN

Verantwoordelijke uitgever

Stefaan Van Mulders
K. Albert II-laan 35, bus 32, 1030 Brussel

Eindredactie

Linda Van Weyenberg

Concept en vormgeving

Choco cvba

Fotomateriaal

Jelle Vermeersch

Druk

Albe De Coker

Depotnummer

D/2011/3241/096

www.jongerenwelzijn.be

Vlaamse overheid

